



## Česká společnost ekonomická udělila ceny Mladý ekonom roku 2023

*Praha, 30. listopadu 2023*

Česká společnost ekonomická uděluje každoročně cenu „Mladý ekonom roku“ ekonomům do 30 let věku, kteří se do soutěže přihlásí zasláním své původní odborné práce. Výběr laureátů se řídí statutem ceny. Ceny 30. ročníku soutěže byly slavnostně předány prezidentem ČSE Danielem Münichem, emeritním prezidentem ČSE z počátku 90. let Karlem Dybou a historicky prvními laureáty této ceny na Valném shromáždění České společnosti ekonomické, které se uskutečnilo 30. listopadu 2023 v budově Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR. Po předání cen následovala panelová diskuse historicky prvních laureátů ceny Mladý ekonom z 90. let minulého století. Panelisté diskutovali jejich pohledy na 30 let české ekonomie a ekonomiky, včetně jejich vlastních profesních kariér. Sponzorem soutěže „Mladý ekonom“ je Rada vědeckých společností ČR. Mediálními partnery jsou Roklen24 a časopis Bankovníctví.

Laureátem 30. ročníku soutěže České společnosti ekonomické Mladý ekonom za rok 2023 se stal Theodor Kouro. Cenu získal za práci „Let me Choose What I’m Best at: A Natural Field Experiment with Volunteers“. Theodor Kouro studuje na CERGE, Univerzitě Karlově v Praze a je výzkumným asistentem na CERGE-EI, společném pracovišti CERGE a Národohospodářského ústavu AV ČR. V současnosti je rovněž hostujícím studentem na Kenneth Griffin Economics Department, University of Chicago. Theodor Kouro ve svém článku, spadajícím do oblasti behaviorální a experimentální ekonomie, zkoumá, jestli dobrovolníci v rámci své činnosti jsou ochotni vynakládat více úsilí, pokud si mohou zvolit konkrétní dobrovolnickou činnost. Podrobněji rovněž analyzuje to, jestli důvodem tohoto zvýšeného úsilí je lepší soulad jejich schopností a vykonávané činnosti, nebo se jedná o výsledek pozitivního vnímání samotné možnosti volby zaměření své dobrovolnické činnosti. Na základě výsledků rozsáhlého experimentu mezi středoškolskými studenty dospívá k závěru, že dobrovolníci, kterým je umožněno zvolit si oblast své činnosti, zvyšují své nasazení pro kvalitativní i kvantitativní stránce, a to z důvodu, že mohou lépe propojit své schopnosti s vykonávanou činností. Výsledky rovněž ukázaly, že možnost volby dokáže dostatečně motivovat dobrovolníky v případě, kdy nejsou za tuto činnost odměňováni finančně.

Druhé místo v soutěži Mladý ekonom získal Artem Razumovskii za práci na téma „Interim Deadline for Procrastinator“. Artem Razumovskii studuje na CERGE, Univerzitě Karlově v Praze a je výzkumným asistentem na CERGE-EI, společném pracovišti CERGE a Národohospodářského ústavu AV ČR. V oceněné práci se zabývá problematikou částečné časové nekonzistence v podobě prokrastinace, tedy neschopnosti lidí dodržovat stanovený harmonogram průběžné práce na zadaných úkolech a z toho plynoucí snahy odsouvat zvýšené pracovní úsilí do budoucna. Ve své studii formuluje a analyzuje originální model se třemi typy agentů, kteří se odlišují v tom, jestli si jsou vědomi toho, že svůj harmonogram průběžné práce na zadaném

projektu nebudou dodržovat a jak přesně dokážou odhadnout zvýšené náklady pracovního úsilí při jeho nedodržení. Hlavním výsledkem práce je zjištění, že existuje optimální harmonogram průběžných termínů a z toho vyplývající pracovní úsilí při plnění zadaných úkolů, které zvyšuje blahobyt všech zkoumaných kategorií agentů. Ukazuje se nicméně, že tento optimální harmonogram si dokáže stanovit sama jen ta skupina, která ví, že vnitřně stanovený harmonogram termínů nedodrží, a dokáže rovněž přesně odhadnout budoucí náklady nutného zvýšeného pracovního úsilí v budoucnu. Oproti tomu druhá skupina agentů, která podhodnocuje náklady spojené s prokrastinací, si vlastní průběžně termíny stanovit optimálně nedokáže, přičemž, pokud si sama tyto průběžné termíny stanoví, vede to překvapivě ke snížení jejich blahobytu.

**Třetí místo v soutěži Mladý ekonom získal Alexander Hansak za práci “Quantifying the Effects of Basic Income Programs in the Presence of Automation”.** Alexander Hansak je post-doc výzkumníkem na CERGE-EI, společném pracovišti CERGE a Národohospodářského ústavu AV ČR. Ve své práci analyzuje dopady daňových reforem, které v sobě zahrnují koncept univerzálního zaručeného příjmu. Ve své práci rozvíjí kvantitativní teorii trhu práce a inovativním způsobem obohacuje současné pojetí zaručeného příjmu o souvislosti s procesem automatizace pracovních činností, kdy jsou stávající pracovníci nahrazováni roboty. Studie poukazuje na negativní vztah mezi štedrostí zaručeného příjmu a velikostí investic ze strany firem do robotizace. Štedrý zaručený příjem totiž snižuje efektivní mezní daňové sazby pro nezaměstnané a snižuje jejich ochotu investovat do rozvoje svých dovedností. Tento mechanismus vede následně k jejich zvýšenému zapojení se do oblastí kvalifikačně méně náročných činností, které by mohly být automatizované. Výsledkem je to, že v tomto sektoru dochází ke zvýšení zaměstnanosti a snižuje se ochota a potřeba ze strany firem do robotizace investovat.

**ČSE dále uděluje „Cenu Karla Engliše“ za nejlepší práci zabývající se hospodářskou politikou. Čestným uznáním může být rovněž oceněna práce autora do 25 let věku, který nebyl ČSE v minulosti oceněn.**

**Cenu Karla Engliše zabývající se hospodářskou politikou obdržel Peter Kravec.** Autor je absolventem Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. V současnosti působí jako datový analytik v BNP Paribas Personal Finance. V práci nazvané **“The Effect of Financial Incentives on Vaccination Rates: Quasi-Experimental Evidence from Slovakia”** se zabývá dopadem programu přímé finanční podpory vakcinace proti nemoci COVID-19 mezi seniory na Slovensku. Peter Kravec na základě dat slovenského Národního centra zdravotnických informací analyzuje kauzální vazbu mezi programem finanční podpory vakcinace proti nemoci COVID-19 pro seniory, který byl zahájen na konci roku 2021, a jejich ochotou očkování na základě této podpory podstoupit. S využitím moderních metod identifikace kauzálních vztahů a analýzy výnosů a nákladu dochází k závěru, že cílená finanční podpora významně zvýšila míru proočkovanosti v populaci seniorů nad 60 let. Na základě porovnání nákladů a výnosů této intervence se nicméně ukazuje, že náklady tohoto vládního programu převýšily finanční výnosy vyplývající ze snížené úmrtnosti a míry hospitalizace v této skupině seniorů.

**Cenu prezidenta ČSE pro autory do 25 let získala Martina Lušková, studentka Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, a to za práci s názvem “The Effect of Face Masks on Covid Transmission: A Meta-Analysis”.** Článek zkoumá efekty nošení roušek a respirátorů na přenos viru způsobujícího onemocnění COVID-19. Autorka provedla technicky precizní meta-analýzu vycházející z odhadů a závěrů několika desítek primárních studií. S využitím metod Bayesovského průměrování modelů našla klíčové faktory stojící v pozadí rozdílnosti závěrů jednotlivých studií. Výsledná robustní meta-analýza zohledňující vliv různorodosti použitých metod a proměnných z primárních studií jednoznačně poukázala na pozitivní vliv roušek a respirátorů, který vedl ke snížení rizika přenosu o 13 % až 16 %.

## Tisková zpráva

---

Více informací o cenách ČSE a laureátech v minulých letech lze nalézt na webových stránkách ČSE <https://www.cse.cz/page/mlady-ekonom>.

### Kontakt pro novináře:

Daniel Münich, prezident ČSE, garant soutěže Mladý ekonom, tel. +420 224 005 175, [munichd@gmail.com](mailto:munichd@gmail.com)

### Poznámka pro editory:

Česká společnost ekonomická (ČSE) je občanským sdružením odborných pracovníků a příznivců oboru ekonomie. Hlavním posláním ČSE je napomáhat rozvoji a popularizaci ekonomie v České republice způsobem, který respektuje a podporuje pluralitu názorů a svébytný vývoj jednotlivých ekonomických směrů. ČSE je členem Rady vědeckých společností ČR.